

NACIONALINĖ MOKYKLŲ VERTINIMO AGENTŪRA

ŠAKIŲ RAJONO SINTAUTŲ PAGRINDINĖS MOKYKLOS VEIKLOS IŠORINIO RIZIKOS VERTINIMO ATASKAITA

2019-04-18 Nr. A-4
Vilnius

IVADAS

Vertinimo laikas – 2019 m. kovo 26–27 d.

Vertinimo tikslas – veiksmų, kurie trukdo mokyklai pasiekti geresnės mokinių pažangos ir pasiekimų, identifikavimas ir vertinimas vadovaujantis Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio rizikos vertinimo rodikliais.

Vertintojų komanda:

Vadovaujančioji vertintoja – Renata Pavlavičienė.

Vertintojai: Arvydas Judickas, Remigijus Masteika.

Vertinimo išvados padarytos iš vertintojų vizito metu stebėtų 30 bendrojo ugdymo dalykų pamokų analizės, Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros nustatyta tvarka prieš vertinimą mokykloje atliktos mokytojų, mokinių ir jų tėvų nuomonių apie mokyklos veiklą apklausos analizės, pokalbių su mokyklos direktoriumi ir direktoriaus pavaduotoju ugdymui, Mokyklos taryba, Metodine taryba ir Mokinių taryba, Vaiko gerovės komisija (toliau – VGK), Veiklos kokybės įsivertinimo grupė pokalbių analizės duomenų, taip pat – iš nagrinėtų mokyklos veiklos planavimo, mokinių pasiekimų ir pažangos fiksavimo dokumentų analizės duomenų, Nacionalinio egzaminų centro, Švietimo informacinių technologijų centro, mokyklos savininko pateiktų duomenų. Darbe vadovautasi Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės vertintojų elgesio taisyklėmis, naudotasi Geros mokyklos koncepcija.

Vertinimo procese ir ataskaitoje taikyta keturių vertinimo lygių skalė:

- „**labai gerai**“ – veikla pamokoje yra veiksminga, išskirtinė, kryptinga, savita, kūrybiška – 4 lygis; taip įvertintą veiklą verta paskleisti už mokyklos ribų;
- „**gerai**“ – veikla viršija vidurkį, tinkama, paveiki, potenciali, lanksti – 3 lygis; taip įvertintą mokytojų patirtį verta skleisti mokykloje;
- „**patenkinamai**“ – veikla yra vidutiniška, neblogo, nesisteminga, neišskirtinė, t. y. mokykloje yra ką tobulinti, verta sustiprinti ir išplėtoti – 2 lygis;
- „**prastai**“ – veikla nepatenkinama, neveiksminga, netinkama, nekonkreči, veiklą būtina tobulinti, mokyklai reikalinga išorinė pagalba – 1 lygis.

Mokyklos kontekstas: Sintautų pagrindinė mokykla vykdo priešmokyklinio (ikimokyklinio ugdymo skyriuje „Vyturėlis“), pradinio ir pagrindinio ugdymo programas. 2018–2019 m. m. mokykloje 1–10 kl. mokosi 126 mokiniai, sudaryta 10 klasių komplektų. Jungtinių klasių nėra – mokinių skaičius nežymiai mažėja, tačiau komplektų skaičius išlaikomas toks pats. Apie 64 proc. mokinių gyvena aplinkiniuose kaimuose ir į mokyklą pavežami geltonaisiais autobusais, 87 proc. šių mokinių Sintautų pagrindinė mokykla yra artimiausia mokykla. Nors mokykla yra tik 8 km iki Šakių (rajono centro), kol kas neišryškėjusi mokinių išėjimo į miesto mokyklas tendencija, mokinių kaita maža. Daugumos mokinių socialinė-ekonominė padėtis vidutinė arba prasta, 42 proc. mokinių gauna finansinę ir kitokią paramą. Lyginant pastaruosius trejus mokslo metus pastebima, kad specialiuųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių skaičius didėja, šį pokytį daugiausia lemia nedidelių poreikių turinčių mokinių skaičiaus kaita. Dirba 30 pedagogų, gausiausią dalį sudaro 28 pedagogai (93 proc.), turintys 15 m. ir didesnę pedagoginio darbo stažą. 93 proc. pedagogų turi kvalifikacinę kategoriją (4 metodininko, 17 vyresniojo mokytojo). Pilną krūvį šioje mokykloje turi tik 8 pedagogai. Mokyklos

lokalizacija sudaro sąlygas glaudžiam bendradarbiavimui su vietos socialiniais partneriais, kuris padeda mokiniams pasiūlyti įvairias saviraiškos ir savirealizacijos galimybes, turinčias pozityvią įtaką asmenybės tapsmui. 2011 m. mokykloje buvo atliktas mokyklos veiklos kokybės visuminis išorinis vertinimas.

1. VERTINIMO SANTRAUKA

1.1. GERAI VYKDOMA MOKYKLOS VEIKLA

Mokomoji medžiaga pamokose siejama su kitais mokomaisiais dalykais, gyvenimo patirtimi. Pamokų stebėjimo protokoluose aspektas „Mokomoji medžiaga susiejama su kitais mokomaisiais dalykais, gyvenimo patirtimi“ kaip stiprusis paminėtas 16 pamokų (53 proc.). Teiginiui „Mano vaikas džiaugiasi, kad vienos pamokose įgytas žinias gali panaudoti ir kitų dalykų pamokose“ pritaria 90 proc. mokinių tėvų, dalyvavusių nuomonių apie mokyklos veiklą apklausoje. Su teiginiu „Vienos pamokose įgytas žinias panaudojame ir kitų dalykų pamokose“ sutinka 86 proc. mokinių, dalyvavusių nuomonių apie mokyklos veiklą apklausoje.

Pamokose naudojamos priemonės skatina mokinių smalsumą ir dėmesį. Mokykla yra apsirūpinusi ugdymo(si) procesui būtinomis priemonėmis ir įranga. Dalyje pamokų buvo naudojamos priemonės, skatinančios mokinių smalsumą ir dėmesį (žodynai, žemėlapiai, dinamometrai, pianinas ir kt). Pamokos aspekto „Naudojamos užduotys ir medžiaga skatina mokinių smalsumą ir dėmesį“ vertinimo vidurkis yra 2,6.

Gerai mokinių ir mokytojų santykiai padeda mokiniams siekti mokymosi sėkmės. Mokyklos steigėjo teigimu, geri bendruomenės santykiai ir tradicijos yra šios mokyklos privalumas. Gerus mokinių ir mokytojų santykius kaip mokyklos privalumą ir išskirtinumą pokalbiuose minėjo ir mokiniai, ir mokytojai. 75 proc. tėvų, dalyvavusių nuomonių apie mokyklos veiklą apklausoje, teigia, kad mokytojai moko mokinius bendradarbiauti, padėti vienas kitam. Šakių rajono Sintautų pagrindinės mokyklos 2, 4, 6 ir 8 klasės nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo ataskaitos (toliau – NMPP) duomenys rodo, kad 6 klasės savijautos mokykloje rodiklis ir 8 klasės mokyklos mikroklimato rodiklis yra geresni už šalies ir Šakių r. sav. mokyklų situaciją. Pamokos aspekto „Mokytojas supratingai reaguoja į mokinių klaidas, vyrauja pozityvi nuostata vertinant pasiekimus ir pažangą“ vertinimo vidurkis yra 2,5, kaip stiprusis šis aspektas paminėtas 14 kartų (47 proc. stebėtų pamokų).

Saviraiškos ir savirealizacijos galimybės sudaro sąlygas mokiniams pasiekti gerų neakademinių rezultatų. Dalis mokinių realizuoja save organizuojamuose projektuose: „Pažink valstybę“ (dalyvauja 12 proc. mokinių), „Jungtinis Lietuvos mokinių choras“ (6 proc.), „Apkabinkime Žemę“ (45 proc.), „Mokomės plaukti“ (10 proc.), „Bendraamžis bendraamžiui“ (30 proc.). 85 proc. mokinių, dalyvavusių nuomonių apie mokyklos veiklą apklausoje, teigia, kad jiems atrodo, jog mokykloje daug laiko praleidžia ne veltui, turiningai ir prasmingai. Dalis (47,7 proc.) mokinių yra aktyvūs ir ambicingi, bendradarbiauja visuomeninėje veikloje.

1.2. RIZIKINGA MOKYKLOS VEIKLA, KURIAI REIKIA SKIRTI DAUGIAU DĖMESIO

Mokinių informavimas apie (įsi)vertinimo kriterijus ir šių kriterijų taikymas. Mokykloje aptarta mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarka, tačiau susitarimų įgyvendinimas patenkinamas. Pamokos aspekto „Mokiniai informuojami, su jais aptariama, kokie numatomi vertinimo kriterijai“ vertinimo vidurkis yra 1,6. Kaip tobulintinas pamokos aspektas „Mokiniai informuojami, su jais aptariama, kokie numatomi vertinimo kriterijai“ buvo išskirtas 21 pamokoje (70 proc.), kaip stiprusis – 1 pamokoje (3,3 proc.). Teiginiui „Tau sunku įsivertinti, ar Tu gerai

išmoksti pamokas“ pritarė 43,8 proc. aštuntos klasės mokinių, 66,7 proc. šeštos klasės mokinių, dalyvavusių 2018 m. vykdytame NMPP tyrime.

Grižimas prie mokymosi uždavinio ir pasiektų rezultatų aptarimas. Pamokos eigoje ir baigiantis pamokai per mažai dėmesio skirta mokinių pažangai ir pasiekimams aptarti siejant juos su pamokos uždaviniu. Pamokos aspekto „Sugrįžtama prie mokymosi uždavinio, aptarimas pasiektas rezultatas“ vertinimo vidurkis yra 1,8. Su teiginiu „Beveik kiekvienoje pamokoje paliekama laiko permąstyti, ko išmokome, kas trukdė geriau mokytis“ sutinka 65 proc. mokinių, dalyvavusių nuomonių apie mokyklos veiklą apklausoje. Metodinės tarybos ir V GK nariai kalbėdamiesi su vertintojais teigė, kad supranta (įsi)vertinimo svarbą, tačiau, jų nuomone, pamokose ne visada užtenka tam laiko ir ne visada teikiamas grįžtamasis ryšys.

Mokėjimo mokytis kompetencijos ugdymas. Mokykla stengiasi stiprinti mokinių mokėjimo mokytis kompetenciją padėdama jiems susidaryti savo sėkmės planą. Tačiau pamokose nesudarant galimybių mokiniams apmąstyti savo asmeninę pažangą, įsitraukti į pamokos apibendrinimą, reflektuoti mokymosi procesą ir numatyti tolesnės veiklos siekius pageidaujamas rezultatas kol kas dar nėra pasiektas. Pamokos aspekto „Mokiniai skatinami reflektuoti, analizuoti vertinimo informaciją, mokytis suvokti, kas jam padeda ar trukdo siekti pažangos“ vertinimo vidurkis yra 1,8, o aspekto „Mokiniai apibendrina išmoktą medžiagą ir mokymosi rezultatus, nusimato veiklos siekius, gaires“ – 1,7. 2018 m. NMPP ataskaitoje pateikiami duomenys rodo, kad Sintautų pagrindinės mokyklos mokinių gebėjimai planuoti, aptarti ir vertinti savo mokymąsi, savarankiškai pasirinkti užduočių atlikimo būdą, susirasti reikiamą informaciją ir priemones yra prastesni nei šalies mokinių.

Mokinių įtraukimas į ugdymo(si) planavimą, (įsi)vertinimą ir kokybės gerinimą. Mokinių įtraukimas į mokymosi uždavinio formulavimą nebuvo stebėtas nei vienoje pamokoje. Mokinių nuomonių apie mokyklos veiklą apklausoje 40 mokinių (55,6 proc. atsakiusių į šį klausimą) nepritarė arba beveik nepritarė teiginiui „Mes patys galime pasirinkti kaip (koku būdu) atlikti užduotis“. Įtraukimas į pamokos apibendrinimą ir tolesnės veiklos siekių numatymas stebėtose pamokose kaip tobulintinas veiklos aspektas buvo paminėtas 11 kartų (37 proc. stebėtų pamokų). Daugumoje (22 iš 30) stebėtų pamokų vyravo mokymo paradigma, mokymosi procesui vadovavo mokytojas, todėl nebuvo sudaromos sąlygos mokiniams įsitraukti į aktyvų mokymąsi jau nuo pradinio – mokymosi planavimo – momento.

1.2. MOKYKLOS SAVININKO DĖMESYS ĮVARDINTOMS RIZIKINGOMS VEIKLOMS

Mokyklos savininkas kaip mokyklos problemas įvardina prastą lankomumą, nepakankamą mokinių veiklos individualizavimą, diferencijavimą pamokose, blogos kokybės mokyklos sporto aikštyną, neatitinkančią higienos reikalavimų vaikų darželio tvorą. Mokyklos savininko pirminėje informacijoje, pateikiamoje prieš išorinį vertinimą, teigiama, kad mokykla konsultuojama ugdymo plano rengimo, pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo (toliau – PUPP) organizavimo ir vykdymo, klasių komplektavimo klausimais. Galima teigti, kad mokyklos savininkas atpažįsta dalį mokyklos rizikingų veiklų. Projekto „Lyderių laikas 2“ metu Šakių rajono savivaldybėje buvo paskirtas specialistas koordinuoti suaugusiųjų mokymąsi, šią galimybę vertėtų išnaudoti organizuojant ilgalaikį ir kryptingą mokytojų ugdymo(si) proceso valdymo ir mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo kompetencijų tobulinimą, susijusį su rizikingomis mokyklos veiklomis.

1.3. MOKYKLOS VADOVO METINIŲ UŽDUOČIŲ KRYPTINGUMAS IR KONKRETUMAS

2018 m. mokyklos vadovui buvo patvirtintos keturios metinės veiklos užduotys: pedagogų etatinio darbo apmokėjimo įvedimas; dalyvavimas prevencinėse programose ir projektinėje veikloje; efektyvių, rezultatyvių bendravimo formų su mokinių tėvais plėtojimas ir bendruomenės interesų

skatinimas; mokyklos metodinės veiklos aktyvinimas, siekiant gerinti ugdymo kokybę. 2019 m. sausio mėnesį vykusio veiklos vertinimo metu rajono savivaldybės meras Sintautų pagrindinės mokyklos vadovo veiklą įvertino „labai gerai“. Užduotis „Mokyklos metodinės veiklos aktyvinimas, siekiant gerinti ugdymo kokybę“ yra tiesiogiai susijusi su mokyklos rizikingomis veiklomis, tačiau vertintojai atkreipia dėmesį, kad mokyklos savininkui vertėtų nustatant mokyklos vadovo metines užduotis numatyti ne tik kiekybinius, bet ir kokybinius siektinus rezultatus, kad atsirastų daugiau galimybių ugdymo (si) procese įgyvendinti ir kokybinius pokyčius.

2. KAIP MOKYKLA STEBI IR ĮSIVERTINA SAVO PAŽANGĄ?

Mokyklos direktorius inicijuoja mokyklos veiklos kokybės įsivertinimą, pavaduotoja ugdymui vadovauja Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo grupei, kurioje iš viso yra trys nariai, šiai grupei priklausantys jau ketveri metai ir prisiimantys atsakomybę už atliekamas veiklas. Veiklos kokybės įsivertinimas vykdomas pagal iš anksto pasirengtą planą, pakankamas dėmesys skiriamas įtraukti mokytojus į susitarimus dėl kokybės: giluminio įsivertinimo tema dažniausiai pasirenkama diskutuojant kartu su visais mokytojais, atsižvelgiant į tuo metu mokyklai aktualiausias problemas. Vėliau pasirinkta tema derinama ir su Mokyklos taryba. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo grupė kuria temos ar (ir) rodiklių aprašymus, juos taip pat aptaria su mokytojais, reikalui esant koreguoja, numato vertinimo šaltinius. Apklausa vykdoma naudojant IQES sistemą. Gauti rezultatai aptariami su mokyklos bendruomene – Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo grupės parengta įsivertinimo ataskaita pristatoma Mokytojų tarybos posėdyje bei Mokyklos taryboje, o įsivertinimo rezultatai panaudojami rengiant mokyklos veiklos programą.

Vertintojai pastebėjo, kad veiklos kokybės įsivertinimas mokyklai padeda pakankamai tiksliai atpažinti rizikingas mokyklos veiklas. Teigiamai vertintinas mokyklos apsisprendimas kasmet kardinaliai nekeisti tobulinamų sričių, o jas kažkiek pakoreguoti, papildyti ir dirbti tol, kol bus pasiektas pageidaujamas rezultatas. Kad tobulinimo veiklų poveikis kol kas nėra didelis, tikėtina, lemia situacija, kad 33 proc. pedagogų mokykloje dirba 1–2 darbo dienas per savaitę ir sudėtinga juos įtraukti į visas tobulinimo veiklas ir patį įsivertinimo procesą, be to, įsivertinime nėra naudojami ugdymo(si) proceso stebėjimo duomenys. Mokykloje naudojamosi anketomis, atliekama PUPP, NMPP rezultatų, įvairių mokyklos dokumentų analizė.

3. VERTINAMŲ SRIČIŲ APRAŠYMAS

1. Mokinių pasiekiami rezultatai

Rodiklis	Vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas, <i>apibendrinimas</i>
1.1. Asmenybės tapšmas	2 lygis	<p>Mokykloje tinkamai formuojamos mokinių vertybinės nuostatos, ugdomas pilietiškumas, visuomeniškumas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mokiniai teigia, kad mokyklos privalumas yra tai, kad ji maža. Mokykloje geri santykiai tarp mokinių ir mokytojų. 75 proc. tėvų teigia, kad mokytojai moko mokinius bendradarbiauti, padėti vienas kitam; • mokyklos savininko nuomone, stiprus tapatumo jausmas, geri bendruomenės santykiai ir tradicijos yra šios mokyklos privalumas; • nuomonių apie mokyklos veiklą apklausoje tik 41,5 proc. (27 iš 30) apklaustų mokinių pasisakė, kad į mokyklą eina su džiaugsmu; • mokytojų nuomone, kiekvienas mokinys gali padaryti pažangą, o 78 proc. apklaustų tėvų teigia, kad mokytojai padeda mokiniams suprasti tolesnio mokymosi galimybes bei mokykla skatina mokinius būti aktyviais mokyklos gyvenimo kūrėjais.

		<p>Dalis mokinių nori ir moka bendrauti, bendradarbiauti, dalyvauti bendrose veiklose, kurti ugdymosi ir kitas mokyklos aplinkas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • asmenybės tapsmui įtaką turi mokyklos glaudus bendradarbiavimas su vietos institucijomis; • dalis mokinių realizuoja save organizuojamuose projektuose: „Pažink valstybę“ (dalyvauja 12 proc. mokinių), „Jungtinis Lietuvos mokinių choras“ (6 proc.), „Apkabinkime Žemę“(45 proc.), „Mokomės plaukti“ (10 proc.), „Bendraamžis-bendraamžiui“ (30 proc.). Apklaustų mokinių 47,7 proc. (31 iš 65) teigia, kad jiems yra įdomi ir prasminga mokyklos organizuojama socialinė ir visuomeninė veikla. Dalis (47,7 proc.) mokinių yra aktyvūs ir ambicingi, bendradarbiauja visuomeninėje veikloje; • mokyklos koridorius puošia mokinių darbai. <p>Dalis mokinių supranta išsilavinimo ir mokymosi vertę, iš dalies žino savo gabumus, turi mokymosi siekių ir planų:</p> <ul style="list-style-type: none"> • išanalizavus stebėtų pamokų protokolus nustatyta, kad beveik visose pamokose (28 iš 30, 93,3 proc.) mokiniai demonstravo vidutinišką pasitikėjimą savo jėgomis ir patenkinamą bendradarbiavimą. Dažniausiai mokiniai tik vykdė mokytojų nurodymus. Mokinių bendradarbiavimas kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuotas tik 2 pamokose (6,6 proc.). Geras mokinių bendradarbiavimas fiksuotas 9 klasės fizikos ir 4 klasės pasaulio pažinimo pamokose; • pastebėta, kad daugumoje (žr. Priedą Nr. 1) pamokų vyravo tradicinė mokymo paradigma ir todėl nesudarė gerų sąlygų asmenybės tapsmui, mokinių neskatino dirbti savarankiškai. Mokyklos veiklos įsivertinimo 2017–2018 m. m. išvadose kaip mokyklos veiklos trūkumas minima tai, kad mokiniai ne visada dirba savarankiškai, ne visi moka kelti mokymosi tikslus ir jų siekti. Mokyklos metiniame 2019 m. veiklos plano SSGG analizėje teigiama, kad daugumos mokinių bendradarbiavimo įgūdžiai silpni ir kaip viena iš grėsmių minima silpnėjanti mokinių mokymosi motyvacija bei menkėjanti dalies mokinių elgesio kultūra; • pokalbiuose su mokyklos VGK ir Metodine taryba išaiškėjo, kad mokykloje yra lankomumo problema. Lankomumo problemą mokykloje fiksuoja ir mokyklos steigėjas. Vyresnių klasių (pvz. 7 klasėse vienam mokiniui tenka 8, 8 klasėse – 9 be priežasties praleistos pamokos) mokiniai be priežasties praleidžia nemažai pamokų. Mokykla imasi įvairių priemonių spręsdama lankomumo problemą, bendradarbiauja su tėvais, seniūnijos darbuotojais, kad mokyklos lankomumas pagerėtų. <p>Minėti faktai vertintojams leidžia daryti išvadą, kad mokykloje asmenybės tapsmas yra neišskirtinis (2 lygis).</p>
1.2. Mokinio pasiekimai ir pažanga	2 lygis	<p>Individualūs mokinio pasiekimai ir pastangos pamokose matomi, pripažįstami neblogai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stebėtose pamokose retai buvo sudarytos sąlygos bendrauti, mokytis, spręsti problemas. Mokiniai dažniausiai tik vykdė mokytojų nurodymus; • geri individualūs mokinio pasiekimai ir pastangos buvo matomi tik 10 klasės matematikos modulio pamokoje, 3 klasės matematikos bei 8 klasės fizikos pamokose. Stebėtose pamokose

	<p>mokytojai vidutiniškai akcentavo ir mokiniams padėjo suprasti jų individualius pasiekimus ir pažangą;</p> <ul style="list-style-type: none"> • 40,48 proc. pamokų mokinių pasiekimai ir pažanga yra minima kaip tobulintinas pamokos aspektas ir 5,88 proc. – kaip stiprusis pamokos aspektas; <p>Pamokose daliniai mokinių mokymosi rezultatai yra neišskirtiniai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daliniai mokymosi rezultatai pamokose retai įtvirtinami ir siejami su tolesne pamokos eiga (93,3 proc. stebėtų pamokų ši veikla buvo vertinta patenkinamai arba blogai). Tik 2 klasės lietuvių kalbos ir 8 klasės rusų kalbos pamokose vertintojai stebėjo, kad daliniai mokymosi rezultatai buvo tinkamai įtvirtinami ir tolesnė pamokos eiga buvo koreguojama; • įtvirtinami daliniai mokymosi rezultatai ir siejami su tolesne pamokos eiga kaip stiprusis veiklos aspektas fiksuotas 1 pamokoje. <p>Pamokose patenkinamai sugrįžtama prie mokymosi uždavinio, aptariamas pasiektas rezultatas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mokytojai visose pamokose kėlė pamokos uždavinį, tačiau retai prie jo grįždavo aptariant pasiektus rezultatus. 90 proc. stebėtų pamokų mokytojai patenkinamai arba blogai aptarė pamokoje pasiektus rezultatus; • stebėtose pamokose retai buvo apibendrinama išmokta medžiaga ir mokymosi rezultatai bei nusimatomi tolesnės veiklos siekiai ir gairės. Tik 3,3 proc. pamokų (1-oje pamokoje iš 30) buvo stebimas tinkamas mokymosi rezultatų apibendrinimas; • stebėtose pamokose mokytojai neskyrė pakankamai dėmesio pamokos uždavinio įgyvendinimo pamatavimui, nesuteikė mokiniams galimybių patiems stebėti savo mokymąsi ir prisiimti atsakomybę už pamokos uždavinio įgyvendinimą (daugiau apie tai žr. 15–16 psl.). <p>Mokyklos pažanga ir akademiniai mokinių pasiekimai patenkinami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuojant 2016, 2017, 2018 m. PUPP rezultatus nustatyta, kad PUPP rezultatai mokykloje kasmet prastėja (žr. Priedą Nr. 2); • mokyklos 2018 m. 6 klasės mokinių matematikos, skaitymo ir rašymo NMPP rezultatai, lyginant su 2016 m., kai mokiniai mokėsi 4 klasėje, taip pat prastesni. Tai rodo Šakių r. Sintautų pagrindinės mokyklos lyginamoji 2018 m. 6 klasės mokinių pasiekimų pokyčio ataskaita; • 2017 ir 2018 m. NMPP 2, 4, 6, 8 klasių rezultatai rodo, kad suprastėjo 2 klasėse skaitymo, 4 klasėse – pasaulio pažinimo, 6 klasėse – skaitymo ir rašymo, 8 klasėse – skaitymo bei rašymo rezultatai. <p>Gerai mokinių neakademiniai pasiekimai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mokykloje sudaromos geros sąlygos daugumai mokinių dalyvauti neformaliojo švietimo užsiėmimuose; • mokiniams siūloma 17 sporto, šokių, dailės, dainavimo ir kitų profilių būrelių. Neformaliojo švietimo užsiėmimuose sudaromos sąlygos mokiniams ruošti konkursams, varžyboms, olimpiadoms. Mokiniai stiprina savo galimybes siekti įvairių pasiekimų;
--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • mokyklos pasiekimai olimpiadose, konkursuose, varžybose yra geri. Šakių rajono olimpiadose, konkursuose ir varžybose mokiniai užėmė 17 prizinių vietų bei 33 prizines vietas laimėjo zoniniuose, respublikiniuose ir tarptautiniuose konkursuose, varžybose. <p>Mokinių pasiekimai pastebimi, pripažįstami ir skatinami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mokyklos vadovai ir mokytojai pozityviai vertina gerus mokinių individualius pasiekimus, jais didžiuojasi; • mokinių individualūs pasiekimai pastebimi, mokiniai skatinami ir matomi, jų laimėjimai garsinami mokyklos interneto puslapyje, stenduose, teikiamos padėkos; • konkursų, olimpiadų ir varžybų prizininkai ir laureatai apdovanojami padėkos raštais. <p>Vertintojų turimi duomenys rodo, kad mokinio pasiekimai (išskyrus neakademinius) ir pažanga yra neišskirtiniai (2 lygis).</p>
--	--	--

Srities išvados:

1. Saviraiškos ir savirealizacijos galimybės mokykloje mokiniams sudaro geras sąlygas pasiekti neakademinių rezultatų. Tai yra gerai vykdoma mokyklos veikla.
2. Pamokose vyrauja mokymo paradigma, mokytojai pamokose retai stebi mokinių pažangą ir pasiekimus, retai grįžta prie pamokos uždavinio ir pasiektų rezultatų aptarimo. Tai trukdo mokiniams siekti geresnių mokymosi rezultatų bei pažangos.
3. Pamokose mokiniams sudaromos patenkinamos sąlygos mokytis bendradarbiaujant, todėl tik jų dalies išnaudojamos tokio bendradarbiavimo teikiamos galimybės stiprinant mokinių pasitikėjimą savo jėgomis.
4. Vyresnių klasių mokiniai be priežasties praleidžia nemažai pamokų, tai rodo, kad jie nepakankamai supranta išsilavinimo ir mokymosi vertę, todėl mokyklai svarbu tęsti pradėtas lankomumo gerinimo veiklas, kol pasieks pageidaujamą rezultatą.

2. Pagalba mokiniui

Rodiklis	Vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas, <i>Apibendrinimas</i>
2.1. Orientavimasis į mokinio asmenybės tapsmą	2 lygis	<p>Mokiniams tinkamai sudaromos sąlygos pažinti savo gabumus, polinkius:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sudaromos sąlygos mokiniams pažinti savo gabumus ir polinkius per neformalųjį švietimą. 80 proc. mokinių lanko neformaliojo švietimo būrelius; • mokyklos vadovai teigia, kad kiekvienais mokslo metais vyksta 6–7 tradiciniai mokyklos renginiai – projektai. Mokyklos veiklose ugdomas mokinių savarankiškumas, kūrybiškumas, lyderystė; • mokiniai save realizuoja dalyvaudami savivaldoje, Mokinių taryboje. Į Tarybą mokiniai išrenkami klasėse, taryboje jie pasiskirstę atsakomybėmis. Dažniausiai Mokinių taryba užsiima renginių organizavimu mokykloje, jie džiaugiasi savo iniciatyva organizuoti rajonines etnožaidynes. <p>Mokiniams neblogai sudaromos sąlygos pažinti savo gabumus, polinkius, įsivertinti asmenines kompetencijas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2016–2017 m. m. mokyklos veiklos įsivertinimo išvados minima, kad nemaža dalis mokinių negeba realiai vertinti savo mokymosi ir pažangos. Tik nedidelė dalis mokinių geba pateikti savo mokymosi sėkmių įrodymus. Tai rodo, kad pamokose skiriama mažai dėmesio mokinių įsivertinimui, išmoktos

		<p>medžiagos aptarimui. 2017–2018 m. m. mokyklos veiklos įsivertinimo išvadose sakoma, kad tik 43 proc. mokinių dalykinių kompetencijų lygis atitinka jų amžiaus grupei keliamus tikslus;</p> <ul style="list-style-type: none"> • 16,9 proc. stebėtų pamokų aptariamai mokinių pasiekimai, jų pasiektų kompetencijų lygis buvo minimi kaip tobulintinas pamokos aspektas; • pamokose retai sudaromos sąlygos mokiniams įsivertinti savo kompetencijas, todėl kaip stiprusis pamokos aspektas kompetencijų įsivertinimas minimas tik 2,2 proc. pamokų, o kaip tobulintinas – 10,2 proc. pamokų. Tokiose pamokose mokiniai nebuvo skatinami reflektuoti, mokytiis suvokti, kas jau pasiekta ar kas trukdo siekti pažangos. Daugumoje (22 iš 30) stebėtų pamokų vyravo mokymo paradigma, kuri nesudaro gerų sąlygų asmenybės tapsmui; • išanalizavus stebėtų pamokų protokolus pastebėta, kad orientavimasis į mokinio asmenybės tapsmą kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuotas tik 3,3 proc. pamokų (1 pamokoje iš 30). <p>Mokiniams patenkinamai rodomi įvairūs gyvenimo įprasminimo būdai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vertintojų stebėtose pamokose mokytojai stengėsi parodyti įvairius mokymosi įprasminimo būdus (kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuotas 6,7 proc. pamokų). Gerai žinomi dalykai sieti su nauja medžiaga, organizuotos prasmingos ir įdomios veiklos bei ryšys su mokinio patirtimi buvo stebėti 5 klasės matematikos, 6 klasės muzikos, 7 klasės tikybos, 10 klasės lietuvių kalbos ir literatūros, 9 klasės istorijos pamokose; • 63,3 proc. stebėtų pamokų mokymosi įprasminimo būdai įgyvendinti patenkinamai arba prastai; • pamokose mokiniai patenkinamai skatinti reflektuoti, analizuoti mokytojo pateiktą vertinimo informaciją. Kaip tobulintinas šis pamokos aspektas fiksuotas 10,8 proc. pamokų. <p>Geros karjeros galimybes mokytojai sieja su ugdomosi galimybėmis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mokykloje ugdymo karjerai skiriamas tinkamas dėmesys (75 proc. apklaustų tėvų teigia, kad mokykloje vaikai sužino apie karjeros galimybes); • ugdytas karjerai vykdomas mokykloje įvairiomis formomis (susitikimai su įvairių profesijų žmonėmis, ekskursijos į tėvų darbovietes, susitikimai su profesinio rengimo centrų atstovais ir t.t.); • 47,7 proc. apklaustų mokinių teigia, kad mokykloje jie sužino aiškią informaciją apie tolimesnio mokymosi ir karjeros (profesijos pasirinkimo) galimybes; • Orientavimasis į mokinio asmenybės tapsmą kaip stiprusis aspektas fiksuotas 3,5 proc. stebėtų pamokų, kaip tobulintinas aspektas nefiksuotas. <p>Atsižvelgiant į visus pateiktus argumentus, orientavimasis į mokinio asmenybės tapsmą vertinamas kaip neišskirtinis (2 lygis).</p>
2.2. Orientavimasis	2 lygis	Neblogai tiriami ir analizuojami mokinių ugdomosi pasiekimai, gebėjimai:

į mokinio poreikius	<ul style="list-style-type: none"> • mokykloje sistemingai aptariami mokinių ugdymo(si) rezultatai – Mokytojų taryboje pasibaigus pusmečiams, mokslo metams. Mokytojų taryboje ir Metodinėse tarybose mokytojai, pagalbos mokiniui specialistai aptaria NMPP ir PUPP rezultatus; • mokykloje buvo tirti kiekvieno mokinio darbo stiliai. Kaip minėta Metodinėje taryboje, mokytojai bando stengtis tenkinti kiekvieno mokinio darbo stilius. Klasių vadovai klasėse ir su tėvais gana išsamiai aptaria NMPP rezultatus, mokytojai seka pokyčius. Taip mokykla stengiasi skirti daugiau dėmesio mokinių poreikių pažinimui ir gabių ir talentingų mokinių ugdymui. <p>Į tyrimų (diagnostinio vertinimo) rezultatus atsižvelgiama, planuojant visų ir kiekvieno mokinio ugdymą (dalykų ir neformaliojo švietimo veiklų pasiūlą, mokymosi veiklų diferencijavimą ir (ar) individualizavimą) neišskirtinai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • VGK ir Metodinės tarybos nariai teigė, kad, atsižvelgiant į ugdymo(si) rezultatus, yra koreguojami veiklos tikslai ir uždaviniai bei laikomasi, kad visų pedagoginių darbuotojų išskelti/numatyti tikslai ir uždaviniai derėtų; • mokyklos ugdymo plane neišnaudojamos visos valandos, skirtos mokinio poreikiams tenkinti. Siekiant išnaudoti šias valandas, būtų galima steigti konsultacines grupes, įvairių mokomųjų dalykų modulius, kurie būtų skirti ugdymo(si) spragoms šalinti, ugdymosi rezultatams gerinti. <p>Mokytojai iš dalies pripažįsta mokinių skirtybes, į kurias atsižvelgia organizuodami mokymąsi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokalbio su vertintojais metu mokytojai teigė, kad, planuojant ugdymą, atsižvelgiama į kiekvieno mokinio poreikius ir skirtybes – parenkamos skirtingos užduotys, apgalvojama mokiniui reikiama pagalba, sudaromos galimybės lankyti konsultacijas; • 38,5 proc. apklaustų mokinių teigė, kad per pamokas turi galimybę pasirinkti įvairaus sunkumo užduotis; • kaip tobulintinas aspektas, kad mokytojai tinkamai ugdo kiekvieno gabumus, yra galimybė veikti kiekvienam mokiniui, išskiriamas 8,5 proc. stebėtų pamokų. <p>Mokytojai patenkinamai ugdo kiekvieno mokinio gabumus, padeda silpnesniems:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 80 proc. vertintojų stebėtų pamokų silpnesniesiems mokiniams teikiama pagalba įvertinta patenkinamai; • mokytojai ugdymo(si) proceso nediferencijavo ir neindividualizavo daugumoje (80 proc.) pamokų. Tinkamas kiekvieno mokinio ugdymas kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuotas tik 4,4 proc. stebėtų pamokų, kaip tobulintinas – 8,5 proc. pamokų. Geri pavyzdžiai stebėti 9 klasės lietuvių kalbos ir literatūros, 6 klasės muzikos, 10 klasės matematikos modulio, 2 klasės lietuvių kalbos, 5 klasės dailės pamokose; • pamokose nebuvo stebėti mokinių pergrupavimo pagal mokinių mokymosi poreikius būdai. <p>Mokykloje nėra aiškiai susitarta dėl paramos ar pagalbos teikimo mokiniams tvarkos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mokytojai teigė, kad mokiniams teikiama visokeriopa pagalba, kad mokiniai nebijo kreiptis pertraukų metu, jei ko pamokoje nesuprato, vyksta lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos
---------------------	--

		<p>modulių pamokos bei konsultacinės grupės, kuriose mokiniai gali gerinti ugdymo(si) rezultatus ir siekti pažangos;</p> <ul style="list-style-type: none"> • 23 iš 30 stebėtų pamokų mokytojai patenkinamai skatino mokinius ir padėjo jiems; • orientavimasis į mokinio poreikius, kaip stiprusis aspektas, fiksuotas 8,2 proc. pamokų, ir 11,3 proc. pamokų kaip tobulintinas aspektas. <p>Patenkinamai pamokose teikiami papildomi paaiškinimai netrikdo mokinių darbo, skatina ir padeda siekti pažangos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 80 proc. stebėtų pamokų mokytojai patenkinamai skatino ir padėjo mokiniams siekti pažangos, teikė papildomus paaiškinimus netrikdydami mokinių darbo. Pamokose retai taikytas mokinių įsivertinimas ir draugų atliktų užduočių vertinimas; • mokytojai retai teikė pagalbą mokiniams jų savęs vertinimo ir įsivertinimo procese. Savęs vertinimo ir įsivertinimo pagalba pamokose buvo patenkinama 76,7 proc. pamokų ir bloga 13,3 proc. pamokų. Pastebėta, kad geriausiai šis pamokos aspektas vertintas 1 ir 2 klasių pamokose, o prasčiausiai – 6 ir 7 klasių pamokose. <p>Mokiniai patenkinamai gauna grįžtamąją informaciją, daugumoje pamokų patenkinamai suvokia, ko iš jų norima:</p> <ul style="list-style-type: none"> • išanalizavę stebėtų pamokų protokolus, vertintojai daro išvadą, kad daugumoje pamokų (90 proc.) mokiniai patenkinamai gauna grįžtamąją informaciją; • 83,3 proc. pamokų mokytojai, apibendrinami mokinių darbo rezultatus, nenuosekliai juos siejo su mokymosi uždavinyje numatytu siektinu rezultatu. Jei grįžtamoji informacija mokiniams būtų teikiama laiku ir gerai dozuota, mokiniai aiškiau suvoktų, ko iš jų tikimasi. <p>Tinkamas bendradarbiavimas su visomis reikalingomis specialiomis tarnybomis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mokykla tamptariai bendradarbiauja su Šakių PPT teikiant pagalbą specialiųjų poreikių mokiniams; • bendradarbiauja su Sintautų seniūnijos socialiniais darbuotojais, sprendami mokiniams ir jų šeimoms kylančias socialines problemas; • palaikomi bendradarbiavimo ryšiai su Šakių rajono visuomenės sveikatos biuru, policijos komisariatu, Šakių rajono švietimo skyriumi. Minėtos organizacijos ir institucijos mokyklai teikė pagalbą sprendžiant mokinių lankomumo, bendravimo ir bendradarbiavimo su tėvais klausimus. <p>Orientavimasis į mokinių poreikius vertinamas patenkinamai (2 lygis).</p>
2.3. Mokyklos bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės	2	<p>Mokyklos bendruomenė yra priėmusi susitarimus dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės ir jie neblogai įgyvendinami, pastebimas asmeninis mokytojų, vadovų suinteresuotumas mokinių sėkme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mokyklos veiklos planavimo dokumentuose įteisintos pasirinktos veiklos kryptys yra nukreiptos į mokinių ugdymosi sėkmę: 2015–2019 m. strateginio plano vienas iš prioritetų yra „Ugdymo(si) kokybės ir mokinių pasiekimų gerinimas“, 2019 m. veiklos programos tikslas – „Rezultatyvesnė ugdymo proceso kokybė“, o

	<p>vienas iš uždavinių – „Didinti pamokos veiksmingumą ir kokybę, orientuojantis į individualią mokinio pažangą“;</p> <ul style="list-style-type: none"> • siekiant mokinių sėkmės, aktyvinama Metodinės tarybos veikla, pradėtos organizuoti, mokyklos vadovų ir mokytojų teigimu, rezultatai duodančios metodinės dienos; • nuomonių apie mokyklos veiklą apklausoje 88 proc. mokinių pritarė teiginiui, kad „Mokytojai tiki, kad kiekvienas iš mūsų gali padaryti pažangą“. <p>Prisiimtus susitarimus realizuoti pamokose pavyksta vidutiniškai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stebėtose pamokose aspektų „Kiekvienam sudaromos sąlygos pagal jo gebėjimus mokytis ir patirti sėkmę, bendradarbiauti tarpusavyje“ ir „Mokytojai tinkamai ugdo kiekvieno gabumus, padeda silpnesniesiems, yra galimybės laisvai veikti kiekvienam mokiniui“ vertinimo vidurkis yra 2,2, „Mokymosi uždaviniai atliepia skirtingas mokymosi galimybes“ – 2,1, „Individualūs mokinio pasiekimai ir pastangos matomi, pripažįstami, skatinami“ – 1,9; • nors personalo politika yra vykdoma, atsižvelgiant į mokinių interesus (derinami pagalbos specialistų darbo grafikai, organizuojamos konsultacijos), mokyklai sudėtinga maksimaliai tenkinti mokinių poreikius – tik 8 mokytojai dirba pilnu krūviu, siekiant pritraukti dalykų specialistus, nukenčia mokinių pamokų tvarkaraštis (pokalbyje mokiniai teigė, kad, mokykloje jie keistų tvarkaraštį – kad pamokos „pagal sunkumą“ būtų tolygiai išdėstytos per visą savaitę, pirma pamoka būtų lengvesnė). • mokinių nuomonių apie mokyklos veiklą apklausoje 58 proc. mokinių visiškai arba beveik sutiko su teiginiu, kad „Mokytojai daugiau dėmesio skiria gerai besimokantiems mokiniams“. <p>Atsižvelgiant į turimus duomenis, mokyklos bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės vertinami vidutiniškai (2 lygis).</p>
--	--

Srities išvados:

1. Neformaliajame švietime, visuomeninėje – socialinėje veikloje mokiniams sudaromos galimybės pažinti savo gabumus, polinkius, tai padeda kurti tinkamas sąlygas asmenybės tapsmui.
2. Pamokose sudaromos vidutiniškos sąlygos mokiniams įsivertinti asmenines kompetencijas, patirti mokymosi džiaugsmą, mokymo(si) uždaviniai neatliepia skirtingų mokymosi galimybių, todėl mokiniai nemoka tinkamai kelti tikslų ir jų siekti.
3. Mokykloje sistemingai analizuojami ugdymo(si) rezultatai, mokinių ugdymosi poreikiai ir gebėjimai, tačiau pamokose mokytojai neskiria pakankamo dėmesio mokinių skirtybėms, retai diferencijuoja ir individualizuoja užduotis, todėl nesudaromos sąlygos kiekvienam mokiniui pasiekti sėkmę.
4. Mokyklos bendruomenės priimtus susitarimus dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės realizuoti pamokose kol kas pavyksta vidutiniškai, todėl neišnaudojamos visos galimybės siekti kiekvieno mokinio individualios pažangos.

5. Ugdymo(si) procesas

Rodiklis	Vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas, <i>Apibendrinimas</i>
3.1. Ugdymo(si) planavimas	2 lygis	<p>Mokytojai iš dalies žino, ko siekia ugdydami kiekvieną mokinį ir geba siekius pagrįsti planuodami pamokos veiklas ir siektinus rezultatus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mokyklos pirminėje informacijoje teigiama, jog ugdymo proceso planavimui naudojami NMPP, PUPP, pusmečių ir metinių pažangos ir lankomumo ataskaitų rezultatai, susitarta dėl ilgalaikio planavimo – mokytojai rengia numatytos struktūros ilgalaikius planus, dalykų modulių, neformaliojo švietimo, vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, programas mokslo metams, 2018 m. viena iš mokyklos vadovo metinių veiklos užduočių buvo „Tyrimais nustatyti 70 proc. mokinių mokymosi stilius“. Mokytojai ir mokyklos vadovai kalbėdamiesi su vertintojais teigė, jog pamokų veiklos ir siektini rezultatai planuojami atsižvelgiant į mokinių poreikius, tačiau vertintojų stebėtose pamokose mokytojai dažniausiai su visa klase dirbo vienodai, siūlytos veiklos orientuotos į bendrą klasės lygį, per mažai dėmesio skirta gabesnių mokinių poreikiams tenkinti; • su teiginiu „Mes galime pasirinkti, kaip (koku būdu) atlikti užduotis“ sutinka 44 proc. mokinių, dalyvavusių nuomonių apie mokyklos veiklą apklausoje; • pamokos aspekto „Keliant ugdymo tikslus, atsižvelgiama į mokinių patirtį, mokyklos veiklos kontekstą“ vertinimo vidurkis yra 2,3, pamokos aspekto „Mokymosi uždaviniai atliepia skirtingas mokymosi galimybes“ vertinimo vidurkis yra 2,1. Kaip stiprieji su ugdymo planavimu susiję aspektai įvardinti tik 3 stebėtose pamokose (10 proc.). <p>Dalyje pamokų mokytojai, keldami tikslus, stengėsi atsižvelgti į mokinių asmeninę patirtį, gyvenimo ir mokyklos veiklos kontekstą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamokų stebėjimo protokoluose aspektas „Mokomoji medžiaga susiejama su kitais mokomaisiais dalykais, gyvenimo patirtimi“ kaip stiprusis paminėtas 16 pamokų (53 proc.); • teiginiui „Mano vaikas džiaugiasi, kad vienos pamokose įgytas žinias gali panaudoti ir kitų dalykų pamokose“ pritaria 90 proc. mokinių tėvų, dalyvavusių nuomonių apie mokyklos veiklą apklausoje; • su teiginiu „Vienos pamokose įgytas žinias panaudojame ir kitų dalykų pamokose“ sutinka 86 proc. mokinių, dalyvavusių nuomonių apie mokyklos veiklą apklausoje. <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, kad mokykloje ugdymo(si) planavimas patenkinamas (2 lygis).</p>
3.2. Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas	2	<p>Fiksuoti požymiai iliustruojantys, jog mokykloje priimtinais siekiama formuoti aukštesnius mokinių siekius:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mokinių įvairių sričių pasiekimai skatinami direktoriaus padėkomis, nominacijomis mokslo metų pabaigoje, jie apdovanojami padėkos raštais, ekskursijomis, sveikinami mokyklos skelbimų lentoje. Organizuojamos edukacinės išvykos į muziejus ir įvairias edukacines erdves;

		<ul style="list-style-type: none"> • pokalbyje su Metodine taryba ir V GK akcentuota, kad geri mokytojų ir mokinių santykiai, mokytojų supratingumas ir pozityvi nuostata mokinių atžvilgiu pamokose padeda mokiniams siekti mokymosi sėkmės; • pamokos aspekto „Mokytojas supratingai reaguoja į mokinių klaidas, vyrauja pozityvi nuostata vertinant pasiekimus ir pažangą“ vertinimo vidurkis yra 2,5. Šis pamokos aspektas kaip stiprusis paminėtas 15 pamokų (50 proc.); • su teiginiu „Daugelis mokytojų stengiasi, kad klasė išmoktų, suprastų ir sudėtingus dalykus“ sutinka 89 proc. tėvų, dalyvavusių nuomonių apie mokyklos veiklą apklausoje; • teiginiui „Mokytojai tiki, kad kiekvienas iš mūsų gali padaryti pažangą“ pritaria 88 proc. mokinių, dalyvavusių nuomonių apie mokyklos veiklą apklausoje. <p>Stebėtose pamokose pastebėta, kad mokytojai nepakankamai planuoja ir parenka prasmingas ugdymo(si) veiklas, metodus, užduotis padedančius įgyti įvairios prasmingos patirties:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamokos aspekto „Parenkamos užduotys skatina tiriamąjį, patirtinį, į problemos sprendimą orientuotą mokymąsi“ vertinimas yra 2,2; • teiginiui „Jei būčiau mokyklos direktorius(-ė), tikrai siekčiau, kad pamokos būtų įdomesnės, įvairesnės“ pritaria 92 proc. mokinių, dalyvavusių nuomonių apie mokyklos veiklą apklausoje. <p>Patenkinamai pamokose planuojamos ir parenkamos veiklos, sudarančios sąlygas kiekvienam mokiniui patirti mokymosi sėkmę:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nei vienoje prieš pamokas vertintojams pateiktoje kortelėje nebuvo išskirti gabesni mokiniai (dėl greitesnio darbo tempo, užduočių įvairovės). Nebuvo išnaudojamas gabesniųjų mokinių potencialas siekiant šių mokinių savirealizacijos. Gabių mokinių ugdymas atsiskleidžia tik įvairiose olimpiadose, konkursuose; • pamokos aspekto „Mokytojai tinkamai ugdo kiekvieno gabumus, padeda silpnesniesiems ir yra galimybės laisvai veikti kiekvienam mokiniui“ vertinimo vidurkis yra 2,2; • teiginiui „Mes dažnai galime pasirinkti skirtingo sunkumo užduotis, išbandyti save“ pritaria 53 proc. mokinių. <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, jog mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas vidutiniški (2 lygis).</p>
3.3. Ugdymo(si) organizavimas	2	<p>Įvertinus mokyklos 2015–2019 m. strateginį planą, 2018–2019 m. m. ugdymo planą nustatyta, kad mokykloje atkreiptas dėmesys į ugdymo organizavimo tobulinimą pamokoje. Tačiau apibendrinus stebėtų pamokų protokolus matyti, kad stebėtose pamokose dominavo tradicinis mokymo modelis, informaciniai metodai, tik pavienėse pamokose sudarytos galimybės mokiniams patirti įvairesnius mokymosi būdus ir formas, dažniausiai vienodai dirbta su visa klase neišskiriant skirtingų galimybių mokinių:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 22 stebėtose pamokose (73,3 proc.) ugdymas buvo grįstas tradicine (poveikio) paradigma (mokytojo aiškinimas, savarankiškas darbas su vadovėliu, pratybų sąsiuviniais), 8 stebėtose pamokose (26,7 proc.) bandyta šiuolaikiškai taikyti sąveikos paradigmai būdingus metodus (darbas poroje, darbas grupėje, darbas su šaltiniais) (žr. priedą Nr. 1);

		<ul style="list-style-type: none"> • pamokos aspekto „Kiekvienam sudaromos sąlygos pagal jo gebėjimus mokytis ir patirti sėkmę, bendradarbiauti tarpusavyje“ vertinimo vidurkis yra 2,2; • teiginiui „Mūsų mokykloje per pamokas daugiausia kalba mokytojai“ pritaria 75 proc. mokinių, dalyvavusių nuomonių apie mokyklos veiklą apklausoje; • su teiginiu „Mano vaikas pasakoja, kad mokykloje per pamokas daugiausia kalba mokytojai, o mokiniai klausosi“ sutinka 84 proc. tėvų. <p>Mokykla yra apsirūpinusi ugdymo(si) procesui būtinomis priemonėmis ir įranga. Dalyje pamokų buvo naudojamos priemonės, skatinančios mokinių smalsumą ir dėmesį (žodynai, žemėlapiai, dinamometrai, pianinas ir kt):</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamokos aspekto „Naudojamos užduotys ir medžiaga skatina mokinių smalsumą ir dėmesį“ vertinimo vidurkis yra 2,6; • vienas iš mokytojų kvalifikacijos tobulinimo prioritetų pastaraisiais metais buvo IKT panaudojimo pamokoje tobulinimas, tačiau pamokose jų panaudojimas buvo tradicinis (pateiktys informacijos perteikimui), ne visada atitinkantis mokinių amžių, poreikius. <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, jog Šakių r. Sintautų pagrindinėje mokykloje ugdymo(si) organizavimas patenkinamas (2 lygis).</p>
3.4. Mokymasis	2	<p>Mokiniai vidutiniškai geba mokytis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mokykla stiprina mokinių mokėjimą mokytis padėdama jiems susidaryti savo sėkmės planą, kurį rengdamas mokinys turi apgalvoti, kas jam sekasi silpniau, ko jis sieks, ką turėtų padaryti pats ir kokios pagalbos paprašyti, kad tai pasiektų; • vizito metu stebėtose pamokose užfiksuotos nepakankamos galimybės mokiniams apmąstyti savo asmeninę pažangą, reflektuoti: pamokos aspekto „Mokiniai skatinami reflektuoti, analizuoti vertinimo informaciją, mokytis suvokti, kas jam padeda ar trukdo siekti pažangos“ vertinimo vidurkis yra 1,8, o aspekto „Mokiniai apibendrina išmoktą medžiagą ir mokymosi rezultatus, nusimato veiklos siekius, gaires“ – 1,7; • mokinių įtraukimas į pamokos apibendrinimą ir tolesnės veiklos siekių numatymas stebėtose pamokose, kaip tobulintinas veiklos aspektas, buvo paminėtas 11 kartų (37 proc. stebėtų pamokų); • mokinių nuomonių apie mokyklos veiklą apklausoje 40 mokinių (55,6 proc. atsakiusių į šį klausimą) nepritarė arba beveik nepritarė teiginiui „Mes patys galime pasirinkti kaip (kokiu būdu) atlikti užduotis“; • 2018 m. NMPP ataskaitoje pateikiami duomenys rodo, kad Sintautų pagrindinės mokyklos mokinių gebėjimai planuoti, aptarti ir vertinti savo mokymąsi, savarankiškai pasirinkti užduočių atlikimo būdą, susirasti reikiamą informaciją ir priemones yra prastesni nei šalies mokinių. <p>Vertintojų turimi duomenys rodo, kad mokinių mokymasis yra patenkinamas (2 lygis).</p>
3.5. (Iš)vertinimas ugdymui	2 lygis	<p>Mokykloje aptarta mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarka, tačiau susitarimų įgyvendinimas patenkinamas:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • vienas iš mokyklos 2015–2019 m. strateginiame plane išsikeltų uždavinių yra „Tobulinti mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo ir įsivertinimo procesus, siekiant kiekvieno mokinio asmeninės pažangos“; • Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas aprašytas mokyklos 2018–2019 m. m. ugdymo plane; • mokykloje parengta Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka. <p>Išanalizavus stebėtų pamokų duomenis, nustatyta, kad mokinių informavimas apie (įsi)vertinimo kriterijus ir jų taikymą yra rizikinga mokyklos veikla, kuriai ir toliau verta skirti daugiau dėmesio:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamokos aspekto „Mokiniai informuojami, su jais aptariama, kokie numatomi vertinimo kriterijai“ vertinimo vidurkis yra 1,6. Kaip tobulintinas šis pamokos aspektas buvo išskirtas 21 pamokoje (70 proc.), kaip stiprusis – 1 pamokoje (3,3 proc.); • teiginiui „Tau sunku įsivertinti, ar Tu gerai išmoksti pamokas“ pritarė 43,8 proc. aštuntos klasės mokinių, 66,7 proc. šeštos klasės mokinių, dalyvavusių 2018 m. vykdytame NMPP tyrime. <p>Stebėtose pamokose vertinimo informacija ne visada konkrečiai įvertinta ir įvardinta. Dalyje pamokų mokytojai neblogai vykdė formuojamąjį vertinimą stebėdami mokinių veiklą, taisė daromas klaidas, konsultavo, tačiau surinktą vertinimo informaciją retai naudojo tolimesniam ugdymui(si). Pradedant naują temą, retai buvo tikrinamas mokinių išmokimas. Baigiantis pamokai, per mažai dėmesio skirta mokinių pasiekimams aptarti siejant juos su pamokos uždaviniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamokos aspektų „Abipusis grįžtamasis ryšys padeda mokytojams pasirinkti tinkamesnes mokymo strategijas, o mokiniams optimaliai siekti pažangos“ ir „Sugrįžtama prie mokymosi uždavinio, aptarimas pasiektas rezultatas“ vertinimo vidurkiai yra 1,8; • su teiginiu „Beveik kiekvienoje pamokoje paliekama laiko permąstyti, ko išmokome, kas trukdė geriau mokytis“ sutinka 65 proc. mokinių, dalyvavusių nuomonių apie mokyklos veiklą apklausoje; • Metodinės tarybos ir VGK nariai kalbėdamiesi su vertintojais teigė, kad supranta įsivertinimo svarbą, tačiau, jų nuomone, pamokose ne visada užtenka tam laiko ir ne visada teikimas grįžtamasis ryšys. <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, jog mokykloje (įsi)vertinimas ugdymui patenkinamas (2 lygis).</p>
--	--

Srities išvados:

1. Šakių r. Sintautų pagrindinėje mokykloje ugdymo planavimas neišskirtinis. Ugdomojoje veikloje nepakankamai atsižvelgta į skirtingus mokinių poreikius ir galimybes. Mokytojai dažniausiai taikė tradicinius mokymo ir mokymosi metodus, kurie nesudarė galimybių daugumai mokinių rinktis mokymosi būdo, tempo, mokiniai dažniausiai atlikdavo mokytojų nurodytas užduotis.
2. Daugumoje pamokų mokytojai, formuluodami pamokos uždavinį, nenumatė aiškių (įsi)vertinimo kriterijų arba jie nebuvo aptarti su mokiniais. Pamokos pabaigoje nefiksuotas veiksmingas pažangą skatinantis grįžtamasis ryšys. Tolesnio mokymosi tikslai retai buvo grindžiami informacija apie mokinio pažangą ir pasiekimus.

3. Dalyje pamokų mokomoji medžiaga sieta su kitais mokomaisiais dalykais, gyvenimo patirtimi, taip siekiant mokymosi integracijos ir mokymosi patirčių tarpdiscipliniškumo.
4. Mokykla stengiasi stiprinti mokinių mokėjimo mokytis kompetenciją, tačiau pamokose nesudarant galimybių mokiniams apmąstyti savo asmeninę pažangą, įsitraukti į pamokos apibendrinimą, reflektuoti mokymosi procesą ir numatyti tolesnės veiklos siekius pageidaujamas rezultatas nėra pasiektas.

4. Rekomendacijos

- 4.1. Tobulinti mokinių informavimą apie (įsi)vertinimo kriterijus ir šių kriterijų taikymą:**
  - organizuoti mokytojų kvalifikacijos tobulinimą mokinių pažangos ir pasiekimų (įsi)vertinimo kriterijų ir jų taikymo tema;
  - priimti konkrečius susitarimus dėl pamokose įgyvendintinų mokinių (įsi)vertinimo organizavimo pokyčių, nuosekliai stebėti šių susitarimų įgyvendinimą pamokose;
  - pasinaudojant mokyklos metodinių dienų organizavimo patirtimi, organizuoti profesines mokytojų diskusijas šia tema.
- 4.2. Pamokos eigoje ir baigiantis pamokai skirti pakankamai dėmesio mokinių pažangai ir pasiekimams aptarti siejant juos su pamokos uždaviniu:**
  - planuojant pamoką, numatyti laiką pasiektų rezultatų apibendrinimui;
  - mokytojams konkretizuoti pamokos uždavinį. Numatyti ne tik veiklas, bet ir apibrėžti pamatuojamą siektiną rezultatą pamokoje;
  - formuluojant mokymosi uždavinius atliepti skirtingas mokymosi galimybes;
  - lyginti pasiektus rezultatus pamokoje su konkrečiu pamokos uždavinyje numatytu siektinu išmokimu;
  - pasinaudojant mokyklos atvirų pamokų organizavimo patirtimi, organizuoti gerosios patirties šioje srityje sklaidą.
- 4.3. Įgyvendinti kryptingas veiklas, stiprinančias mokinių mokėjimo mokytis kompetenciją:**
  - organizuoti tęstinį mokytojų kvalifikacijos tobulinimą šia tema, numatant praktines veiklas po teorinių, organizuojant praktinių veiklų aptarimą;
  - priimti konkrečius susitarimus dėl galimybių mokiniams pamokose apmąstyti savo asmeninę pažangą, įsitraukti į pamokos apibendrinimą, reflektuoti mokymosi procesą ir numatyti tolesnės veiklos siekius sudarymo;
  - pamokose įgyvendinti susitartus pokyčius;
  - mokyklos pažangos šioje srityje įvertinimui pasitelkti veiklos kokybės įsivertinimą.
- 4.4. Įtraukti mokinius į ugdymo(si) planavimą, (įsi)vertinimą ir kokybės gerinimą:**
  - įtraukti mokinius į mokymosi uždavinio formulavimą ir jo įgyvendinimo (įsi)vertinimą pamokoje;
  - pamokose sudaryti sąlygas mokiniams pasirinkti, kaip (koku būdu) atlikti užduotis, pasiūlant jiems kelis atlikimo būdus;
  - įtraukti Mokinių tarybą į ugdymo(si) proceso aptarimą ir jo kokybės tobulinimą.

Būtų tikslinga mokyklos savininko pagalba tematiką, susijusią su rizikingomis mokyklos (ų) veiklomis, numatant ir Šakių rajono metodinių būrelių veikloje, įtraukiant į mokyklos vadovo metines užduotis ir numatant ne tik kiekybinius, bet ir kokybinius šių užduočių rezultatus.

Vadovaujančioji vertintoja

Renata Pavlavičienė

Mokyklų išorinio vertinimo skyriaus vedėja

dr. Snieguolė Vaičekauskienė

Pamokų vertinimas pagal paradigmą (N=30)

